

1 Tudásbázis növelése

Egy faj vagy élőhelytípus hosszú távú fennmaradását számos olyan tényező befolyásolja, mint az élőhelyek kiterjedése, minősége és szerkezeti jellemzőik (pl. erdei élőhelyek esetében a holt fák mennyisége, gyepeknél a karakterfajok megléte), vagy a fennmaradásukat veszélyeztető tényezők száma és ezek jelentősége.

E fajok kutatása négy irányban indult el:
1) a fajok elterjedésének pontosítása;
2) az adott fajokra speciális felmérési módszertan fejlesztése (új módszertan kidolgozása, vagy egy már meglévő terepi módszertan tesztelése, szükség esetén javítása);
3) a ritkán észlelt fajok esetében az életmenet vizsgálata;
4) genetikai vizsgálat az egymással közeli rokon, így vizuálisan nehezen elkülöníthető fajok esetében.

3 Élőhelyek

A közösségi jelentőségű élőhelyek állapotértékelésében az egyik legfontosabb elem a szerkezet és funkció szerinti jellemzés. A projekt során a hazánkban előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok mindegyikét vizsgálták a szakértők egy korábban erre a célra kifejlesztett felmérő adatlap segítségével, 1800 mintavételi pontot felkeresve. A terepi tapasztalatok alapján felülvizsgáltuk

Régóta zajlanak kutatások, de még korántsem tudunk mindent, pedig az egyes fajok és élőhelytípusok megőrzéséhez szükséges természetvédelmi intézkedések alapjául szolgálnak ezek az információk.

CÉLFAJOK

Puhatestűek: sávos bődöncsiga (*Theodoxus transversalis*), hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*), harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)

Szitakötők: lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*)

Egyenesszárnyúak: magyar tarsza (*Isophya stysi*), erdélyi tarsza (*Isophya costata*), eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*)

Bogarak: szarvas álganéjtűró (*Bolbelasmus unicornis*), kerekvállú állasbogár (*Rhysodes sulcatus*), remetebogár (*Osmoderma eremita*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), ráncos gyászbogár (*Probatiscus subrugosus*), atracélcincér (*Pilemia tigrina*)

Lepkék: szytelepke (*Catopta thripsis*), Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), sötét hangyaboglárka (*Maculinea nausithous*), vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea telejus*), lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*), díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*), keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*), magyar színjászólepke (*Apatura metis*), sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*), nagyfoltú hangyaboglárka (*Maculinea arion*)

Halak: lápi póc (*Umbra krameri*)

Emlősök: molnárgerény (*Mustela eversmannii*)

2 Célfajok kiválasztása

A NATURA projektlem előkészítése során 25 olyan közösségi jelentőségű fajt választottunk ki további vizsgálatokra, amelyek korábbi természetvédelmi szempontú értékelésük során adathiányosnak bizonyultak, netán rossz természetvédelmi helyzetben vannak.

Fotók: Deli Tamás, Nagy Gergő Gábor, Patalenszki Adrienn

4 Madarak

Az egyik legnépszerűbb és legjobban kutatott állatcsoport a madarak, de közöttük is van jó néhány rejtőzködő életmódú faj, illetve hazánk egyes területeinek madárvilága sem teljesen ismert. A tudásbázis növelésére a projekt során 635 db 2,5*2,5 km-es négyzet felmérését végezték el a kutatók, aminek keretében

82, csak hiányosan ismert madárfaj állomány-nagyságát és költési valószínűségét állapították meg a szakértők. A fajok védelméhez azonban sokszor nem elegendő az adott faj biológiai igényeivel és elterjedésével tisztában lenni, szükséges a veszélyeztető tényezők ismerete is. Számos madárfaj esetében az egyik legjelentősebb veszélyforrást a középvezetőségű légvezetékek jelentik. A projekt során azonosítottuk a szabadvezeték-hálózat okozta madárpusztulások konfliktusterületeit és azokat térképre rendezve is elérhetővé tettük, segítve ezzel a áramszolgáltatók és a természetvédelmi szakemberek munkáját.

Az intézkedési terv rögzíti többek között a Natura 2000 területek megőrzésével, valamint az uniós természetvédelmi irányelvek hatálya alá tartozó fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének javításával kapcsolatos prioritásokat, és stratégiai célkitűzéseket, és a szükséges beavatkozásokat. A fajspecifikus természetvédelmi kezeléseket a projekt nyolc új fajmegőrzési terv készítésével és tíz korábbi terv felülvizsgálatával is támogatta.

Projekt időtartama:
2016. október-2021. május

Projekt költségvetése: 1 070 000 000 Ft

5

Hozzájárulás a természetvédelmi fejlesztésekhez

A terepi vizsgálatok eredményeinek köszönhetően a jövőben lehetővé válik a természetvédelmi helyzet pontosabb meghatározása, a szükséges védelmi intézkedések hatékonyabb kiválasztása, valamint az ágazat stratégiáinak objektív megalapozása. A projekt kimenetei beépültek mind a madárvédelmi irányelv 12. cikke, mind az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerint leadott országjelentésbe. Az eredmények ugyancsak szerepet játszottak a projektben kidolgozott, többéves tervezést segítő szakmai dokumentum, az országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv összeállításában.

Készült A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok című projekt keretében (KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-0001.).

Kedvezményezett: Agrárminisztérium
Konzorciumi tagok és partnerek:
Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

A projekt 4 fejlesztési eleme:

natura

a természet értékei

sokszínű zöld
a természetem

A NATURA 2000 ÉRTÉKEK BEMUTATÁSA

Ismerjük meg a természet sokszínűségét!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFETTES A JÖVŐBE